

PER SANT SILUC

DOSSIER DE L'ESPECTACLE

PRESENTACIÓ

La Universitat de València-Estudi General, fundada el 1149, va tindre la seua primera seu al carrer de les Comèdies, zona freqüentada per viatgers, còmics, saltimbanquis, bergants i d'altra gent de mal viure. Per força, els estudiants universitaris havien de coincidir amb aquests a l'entrada i eixida de les aules. I, també, per força, els estudiants s'interessarien per les activitats d'aquells veïns tan peculiars, per exemple, aquells que treballaven al teatre.

Aquest espectacle transcorre, durant la vespra i la festa de Sant Lluç (18 d'octubre, inauguració del curs acadèmic a la Universitat de València, s. XVI). Els estudiants, protagonistes en aquesta història, decideixen gaudir de les darreres hores de vacances després d'enllestir els actes de la festa inaugural de l'Estudi General.

El públic d'avui podrà comparar els paral·lelismes d'una universitat i una ciutat de l'època que ens mostren el seu esplendor i les seues flaqueses, i que encaixen totalment amb els esquemes actuals de la València contemporània i per extensió ens recorden a la resta de les ciutats europees. L'espectacle que us presentem, interpretat en tres llengües (castellà, valencià i llatí) ens farà descobrir la vida nocturna dels estudiants, el món de les tavernes, les farses, les relacions humanes i la pompositat de les cerimònies acadèmiques i civils, tot açò ambientat amb cançons del Cinc-cents europeu.

FITXA ARTÍSTICA

Dramatúrgia JOSEP LLUÍS SIRERA

A partir de textos de Joan Ferrandis Herèdia, Joan Timoneda, Juan Lorenzo Palmireno, Juan del Enzina, Bartolomé de Torres Naharro, Lope de Rueda, Jaume Roís, Francesc Deci, Gómez Manrique, Nicolau Biese, Pere Jaume Esteve i anònims.

Traducció del llatí i assessorament lingüístic: FERRAN GRAU

Intèrprets:

JOSEP DANIEL TORMO, JOSEP VICENT VALERO, PAU GREGORI,
RAQUEL SANZ, INÉS CUEVA i SERGI TEBA

Entrenament: CARLES MONTOLIU

Música: TRENACLOSQUES – RODAMONS TEATRE

Escenografia i vestuari: JAUME FONS

Disseny gràfic: JOSEP VICENT VALERO

Fotografia: MIGUEL LORENZO

Producció executiva:

EVA LÓPEZ

Ajudant de producció:

JOSEP DANIEL TORMO

Coordinador de gira:

JOSEP VICENT VALERO

Direcció

PEP SANCHIS

NOTES SOBRE UNA DRAMATÚRGIA

per JOSEP LLUÍS SIRERA

Quan Ferran Grau, director de l'Aula de Teatre de la Universitat de València, i Pep Sanchis, director al seu torn del grup de teatre *Assaig*, van posar-se en contacte amb mi per a parlar d'un possible espectacle sobre textos medievals i del Renaixement, jo no tenia les coses gaire clares, ho reconec. I és que no acabava d'entendre per quina raó no s'escollia directament algun text dramàtic de l'època, d'autors com Juan del Enzina, Torres Naharro, Ferrandis Herèdia o Timoneda.

Tanmateix, aviat vaig descobrir que el que volien (un espectacle àgil, que donés un panorama ampli de la vida cultural i teatral valenciana del període i que, d'una forma o d'una altra, tingués relació amb la nostra Universitat) no era possible trobar-lo en una obra concreta de cap dels autors del període. Calia, doncs, *inventar-se*!. I com a mi sempre m'ha atret el treball dramatúrgic, el projecte llavors més que interessar-me, em va apassionar.

El primer pas va ser seleccionar un corpus el més ampli possible de textos del període. I no sols teatrals: al capdavant, la poesia d'aquells temps, els segles XV i XVI, podia ser (i de fet ho era) més teatral que alguns textos nominalment dramàtics. Uns materials que, a més havien de ser breus per a no fer un espectacle massa llarg i feixuc.

Sobre els setanta fragments inicialment triats calgué, tot seguit, fer un procés de selecció i, de seguida, de *mntatge*, perquè tots tres vam convenir igualment que calia *deixar parlar* els textos; val a dir: evitar en la mesura del possible que el dramaturg acabés convertint-se en un autor més, o –pitjor encara– en un narrador que enllacés les diferents escenes amb textos propis. Així, m'apresse a dir-ho, en tot l'espectacle que veureu hi ha només una vintena de versos i mitja dotzena de rèpliques meues, i que he construït, a més, a partir d'altres textos i expressions de l'època.

Per altra banda, el fil conductor del muntatge va ser fàcil de trobar: vaig imaginar el que farien els professors i estudiants del nostre Estudi General les hores abans que començaren les classes: tractar de passar-s'ho bé, gaudir dels darrers instants de vacances... Al cap i a la fi, l'Estudi General es trobava erigit enmig un barri de la València del XVI amb tavernes, mesons, espais de representació i d'esplai de tota mena.

Per al muntatge, en sentit estricte, vaig fer el que em semblava més raonable: *deixar parlar* els textos finalment seleccionats (ben bé, una trentena). Millor dit: deixar que *parlaren entre ells* tot combinant-los. Així, durant la primera part de l'espectacle (la *vespra* de Sant Lluc), es desenvolupen sobretot dos nuclis temàtics. El primer, les trobades amoroses entre galants (i no tan galants) i dames; els uns al carrer, les altres a la finestra. El segon, l'estada a l'interior d'una taverna, amb les diverses formes de diversió que hi tenien lloc (el teatre entre elles). S'han triat per a aquesta part, poemes anònims, un fragment del *Diálogo entre un Viejo, el Amor y la Hermosa* i dos *pasos* de Lope de Rueda. No hi manca tampoc un *villancico* de Juan del Enzina, una part del *Prohemio* de la *Comedia Ymenea* de Torres Naharro, una escena de la *Fabellla Aenaria* de Juan Lorenzo Palmireno, unes facècies de Timoneda... S'hi han inclòs a més dos fragments d'un poema goliardesc del *Cançoner de Ripoll* per fer de pont entre el *goliard* i l'estudiant apicarat del teatre i la literatura del XVI. També he incorporat un fragment de l'*Espill* de Jaume Roís, una de les obres mestres del nostre Segle d'Or.

Després d'un poema musicat, que fa d'intermedi, la segona part (el dia de la *festa de Sant Lluc*) gira al voltant del tema de les tensions socials. Hem triat per a això fonamentalment dos textos: un altre *paso* de Lope de Rueda i una escena de *La Visita* de Joan Ferrandis Herèdia: aquell en què assistim a l'enfrontament entre la Senyora, valenciana, i la seua Criada castellana. He inclòs, així mateix, un fragment del *Prohemio* d'altra comèdia de Torres Naharro (la *Soldadesca*), i un interessant poema doctrinal de Gómez Manrique.

No hi manquen tampoc textos d'humanistes i universitaris valencians com Nicolau Biese, Pere Jaume Esteve i sobretot, de Francesc Deci, en l'excel·lent traducció del propi Ferran Grau. Es va optar per no deixar-lo en llatí (encara que ens interessava que l'espectacle fóra plurilingüe, d'acord amb els usos del teatre de l'època) per a facilitar-ne la seua comprensió.

El procés dramaturgic ha estat, ja es veu, llarg i complex. També, com deia al començament, apassionant. La barreja de textos que formen, malgrat tot, una unitat de sentit, ha constituït un esperó no sols per al dramaturg sinó també per al director, el seu equip artístic i d'assessors, i –per descomptat– per als actors. A tots ells el meu agraïment per la seua implicació en el projecte, sense escatimar esforços ni entusiasme. I per descomptat, també a l'Aula de Teatre i al Vicerectorat de Cultura que l'han fet possible.

JOSEP LLUÍS SIRERA

PROJECTE DE DIRECCIÓ

per PEP SANCHIS

Aquest espectacle s'ha plantejat des del seu inici com una visió crítica de la vida teatral valenciana de la primera meitat del segle XVI amb una mirada respectuosa des del nostre segle. Una combinació que encaixa perfectament amb la situació actual; tant a nivell social, polític, cultural, etc., amb les seues diferències òbvies. Partim d'una idea que ens apropa al món teatral d'una època (Segle d'Or espanyol), d'un espai comú, la Universitat de València (Estudi General) i d'una colla d'actors i d'actrius entregats al fet teatral universitari, i tot aquest conjunt ens acosta al projecte de dramaturgia que tant brillantment ha realitzat Josep Lluís Sirera.

Teatre de situacions còmiques, dramàtiques, crítiques, teatre dins del teatre, la màscara com element característic de la *Commedia dell'Arte* i tot amb una gran dosi de voluntat, investigació i sobretot un risc ple de plaer.

El projecte de direcció l'he centrat sobre la base comparativa del doble joc: per una banda respectar la situació de cada escena original i per altra utilitzar tècniques d'interpretació més adequades als nostres dies. Barrejar l'estètica de l'època i un estil neutre i atemporal ens permet un joc d'entrada i sortida a les escenes que en principi només estarien enllaçades per l'edifici de l'Estudi General (s.XV) i els seus voltants; cases de nobles, la taverna, el carrer, el claustre.

Els fragments seleccionats són una bona base per sostindre i potenciar part del panorama social que vivien les persones, estudiants, acadèmics, taverneres, dames, vells, criats, etc. d'una València pròspera i important en tota la Mediterrània. Utilitzem tres llengües: llatí, castellà i valencià a una ciutat on aquestes conviuen amb fluïdesa segons l'àmbit cultural, possiblement amb algunes tensions i entrebancs com avui dia.

Tot farcit amb una música i unes cançons de l'època que intel·ligentment ha aportat el grup Trencaclosques de la companyia Rodamons Teatre al nostre muntatge.

Quatre actors i dues actrius amb una força i entusiasme especial donen vida a quasi trenta personatges, tots ells ben diferenciats i ben caracteritzats, amb jocs de màscares, situacions pròpies de la *Commedia dell'Arte*, tocant instruments i cantant en directe.

Aquest "divertimento", ens acosta a una València i a un Estudi General, que ben bé podrien ser d'aquest segle... o no.

PEP SANCHIS

CURRÍCULUM D'ASSAIG

(GRUP DE TEATRE DE LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA)

1991. *BLOODY MARY SHOW* de Rodolf Sirera. Direcció: Pep Sanchis.

1993. *COMÈDIA QUE NO ACABA* de Max Aub. Direcció: Pep Sanchis.

1994. *COMÈDIA D'AMPHITRIÓ* de Joan Timoneda. Direcció: Pep Sanchis.

1996. *DESPRÉS DE LA PLUJA* de Sergi Belbel. Direcció: Pep Sanchis.

1997. *LES DONES DE SADE* de Yukio Mishima. Direcció: Pep Sanchis.

1998. *HISTORIETES D'AMOR* de Francesc Pereira. Direcció: Pep Sanchis.

1999. *PARELLES DE FET, DE FET PARELLES* de Carles Pons. Direcció: Juli Cantó, Juanjo Prats, Pep Cortés, Cesca Salazar i Raúl Torrent.

2001. *DIES D'ENSALADA* d'Arturo Sánchez, Xavier Puchades, Patricia Pardo, Juli Disla i Jorge Picó. Direcció: Pep Sanchis.

2003. *VICTÒRIA CABARET* de Martí Crespo. Direcció: Pep Sanchis.

2004. *TIC-TAC* creació col·lectiva a partir de textos de Quim Monzó. Direcció: Pep Sanchis.

2005: *EL DIA QUE BERTOLT BRECHT VA MORIR A FINLÀNDIA* (lectura dramatitzada) de Josep Lluís i Rodolf Sirera. Direcció: Pep Sanchis.

2006: *EL BURLADOR DE SEVILLA* atribuït a Tirso de Molina. Direcció: Pep Sanchis i Begoña Sánchez.

2007. *EL DIA QUE BERTOLT BRECHT VA MORIR A FINLÀNDIA* de Josep Lluís i Rodolf Sirera. Direcció: Pep Sanchis i Maria P. Bosch.

2007. *PER SANT LLUC...* dramaturgia de Josep Lluís Sirera. Direcció: Pep Sanchis. Estrenada al XXXI *Convegno internazionale sul Teatro Medioevale e Rinascimentale* en Roma (Itàlia) en octubre.

MATERIAL TÈCNIC

LLUMS: 26 PC's de 1000 W.
6 retalls de 1000 W.
7 PAR's del n° 5 de 1000 W.
Dimmer de 36 canals
Taula programable

SO: Doble CD

ESPAI ESCÈNIC:

Càmera negra

Mesures de l'espai escènic:

8 metres d'ample

6 metres de profunditat

6 metres d'alçada

Quatre vares electrificades dintre de l'escenari i pont electrificat.

Accés des de l'escenari al pati de butaques amb escala al centre.

INFORMACIÓ I CONTRACTACIÓ

Universitat de València
ASSAIG (GTUV)
Edifici La Nau
C/ Universitat, 2
46003 (VALÈNCIA)

Contacte:

Producció: EVA LÓPEZ

Tel. 96 386 48 46 (de 10 a 14 hores)

eva.lopez-comes@uv.es

Distribució i venda: JOSEP VICENT VALERO

Tel. 663 38 11 00

josep.v.valero@gmail.com

DOSSIER DE PREMSA

IGN

ITALYGLOBALNATION

“Attesa per l’arrivo della compagnia spagnola della Università di Valencia con lo spettacolo “Per Sant Lluc”, diretto da Pep Sanchis, che, attraverso il montaggio di 25 frammenti selezionati dalla drammaturgia e letteratura spagnola, presenta al pubblico le principali caratteristiche dell’intensa vita teatrale valenciana della prima metà del XVI secolo”.

Roma, 27 settembre 2007. ADNKRONOS ITALIA (Cultura)

ep europa press

“El autor de la obra, Josep Lluís Sirera, ha conseguido encajar de una manera brillante textos de autores clásicos (...) El espectáculo pretende hacer descubrir al público la vida universitaria del Quinientos valenciano, la actividad nocturna de los estudiantes, el mundo de las tabernas, las farsas, las relaciones humanas y la pomposidad de las ceremonias académicas y civiles en una especie de divertimento que contiene también canciones de la época”.

Valencia, 4 de octubre de 2007. EUROPA PRESS

EL MUNDO

“Quienes todavía duden de si deben entrar o no en la universidad, que sepan que no todo es hincar codos y estudiar. La fiesta también forma parte de la vida universitaria. Lo demuestra el Grupo de Teatro de la Universitat de València (UV) 'Assaig', que acaba de estrenar en Roma su nuevo montaje: "Per Sant Lluc". El espectáculo, sacará a la luz la vida universitaria del siglo XVI valenciano (...) La diversión está asegurada con esta pieza, que incorpora también canciones de la época de la tradición valenciana y castellana”.

NOA DE LA TORRE. 10 de Octubre de 2007. DIARIO EL MUNDO.

EL PAÍS

Actividad recomendada del día en la Agenda de la Comunitat Valenciana de la Edición local de EL PAÍS el jueves 25 de octubre de 2007.

“La vida universitaria del Quinientos valenciano sube a escena hasta el próximo domingo en la Sala Matilde Salvador de La Nau (...) un montaje estrenado con gran éxito hace apenas quince días en Roma. Escrita por el profesor Josep Lluís Sirera, la obra plantea “una visión crítica de la vida teatral valenciana de la primera mitad del S. XVI” y contiene en palabras de su director, Pep Sanchís “muchos paralelismos con la época actual”.

Viernes 26 de octubre de 2007. Diario 20 minutos.

Actividad Recomendada de Teatro en el suplemento TUTIPLÁN.

20 minutos
Valencia

ESTUDI GENERAL

ASSAIG
grup de teatre
universitat de valència

Fundació General
VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA **Vicerektorat de Cultura**
Aula de Teatre

Teatres
DE LA GENERALITAT VALENCIANA

CENTRO STUDI
SUL TEATRO
MEDIOEVALE E
RINASCIMENTALE